

Yttrande över SOU 2024:98 - En ny samordnad miljöbedömnings- och tillståndsprövningsprocess

KN2025/00288

Stegra tackar för möjligheten att svara på remissen.

Stegra bygger Sveriges första helintegrerade fabrik för tillverkning av vätgasreducerat grönt järn och stål i Boden. Anläggningen ska tas i drift 2026 och fullt utbyggd tillverka nästan fem miljoner ton stål per år.

Vårt miljötillstånd erhöles på 18 månader, med en byggdom efter 6 månader, allt inom ramen för nuvarande miljöbalk och process. Några framgångsfaktorer var bland annat höga miljökrav, gedigna samråd samt en kontinuerlig, förutseende dialog med berörda myndigheter och prövningsinstans.

Vi är ett bolag som vill minska klimatpåverkan jämfört med traditionella fossilbaserade tillverkningsprocesser. Men planetens klimathälsa beror inte enbart på minskade koldioxidutsläpp, utan också på livskraftiga ekosystem och en rik biologisk mångfald.

Ett nytt miljöprövningsförfarande bör därför inte laga det som inte är trasigt. Med den reservationen ser vi ändå poänger med flera av förslagen som utredningen presenterar och väljer att kommentera några särskilt.

Vi tillstyrker följande förslag:

- Samtliga som anpassar svensk miljöprövning till gällande EU-rätt.
- Mark- och miljödomstolarnas roll i ärenden om miljöprövning renodlas till överprövning samt handläggning av s.k. stämningsmål.
- Första instans för prövning av verksamheter och åtgärder genom miljöprövning bör först läggas på ett begränsat antal länsstyrelser (utredningens andrahandsalternativ). Länsstyrelserna gör redan i dag delar av detta arbete genom sina miljöprövningsdelegationer. En samlad kompetens hos ett begränsat antal länsstyrelser bidrar till ökad samlad kunskap och nationell likvärdighet och förutsebarhet i bedömningarna, samtidigt som tempot för miljöprövningar som verksamheter och Sverige behöver kan upprätthållas.

Förslaget om en ny prövningsmyndighet är lockande och i sak inte feltänkt. Men arbetet med att inrätta den tar lång tid att få på plats och kommer att medföra stora kompetensproblem, som i dag redan finns lokalt hos länsstyrelserna. Förslaget bör därför kontinuerligt utvärderas beroende på hur arbetet på länsstyrelserna framskrider och kan då enklare byggas upp när en första centralisering redan har skett.

- Myndigheternas talerätt och rätt att initiera ärenden enligt miljöbalken begränsas och förtydligas. Problemet förefaller dock vara begränsat.

Vi tillstyrker följande förslag med reservation:

- Ny reglering om undantag från krav på en specifik miljöbedömning vid prövning av en ansökan om miljötillstånd. Vi ser emellertid en risk för att undantagskraven i detta förslag öppnar för godtyckliga bedömningar om det i förlängningen blir ett snabbspår för allt som för stunden uppfattas som politiskt nödvändigt. Miljön riskerar att påverkas onödigt negativt och i förlängningen leda till att allmänhetens acceptans för åtgärden minskar på ett önskat sätt.

Stockholm, den 13 juni 2025

Mikael Lindström
Head of Public Affairs